

Projectmatig samenwerken op basis van Quadruple Helix

Samenwerken

Er is veel geschreven over samenwerken en de voorwaarden die leiden tot succes. Zo wordt er geschreven over het hebben van een gezamenlijk doel, motief of belang. Of over het hebben van gemeenschappelijke taal en denken. En over het hebben van vertrouwen in elkaar.

Samenwerkingsrelaties blijken niet eenvoudig en bijna altijd voor een bepaalde duur. In een netwerksamenleving is ook de vluchtigheid van samenwerkingsrelaties aan de orde. Hoe zijn dan duurzame effecten te realiseren?

Samenwerken vraagt aandacht en energie. Van productief samenwerken is dan gauw geen sprake. Niet zelden gaat dit ten koste van het gezamenlijke doel en belang. De gezamenlijke focus komt in het geding. De aandacht keert zich naar binnen. De synergie verdwijnt.

Binnen deze context zijn samenwerkingsrelaties te zien op persoonlijk, professioneel, groeps-, organisatie en institutioneel niveau. Het bijzondere daarvan is dat het persoonlijke niveau op alle andere niveaus aanwezig blijft; andersom niet.

Public Private Relations

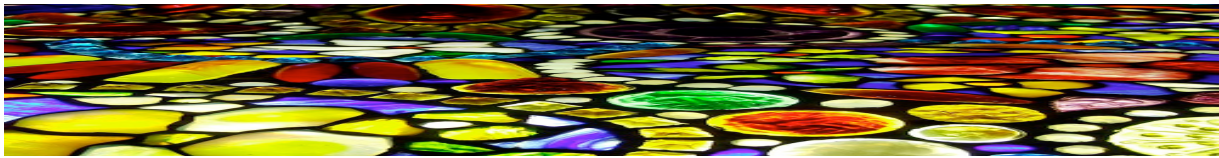
Overheden en bedrijven werken in deze benadering samen om gemeenschappelijke doelen te realiseren. De gedachte is dat de overheden de gemeenschappelijke belangen dienen, maar dat de financiering ter realisering van die doelen kan worden gecombineerd met de belangen van de bedrijven, die daardoor bereid zijn mede te financieren.

Triple Helix

De benadering van Triple Helix gaat over samenwerkingsrelaties op institutioneel niveau tussen overheden, bedrijven en kennisinstututen. Kennis delen is een waarde die elk van de drie partijen op zich kan versterken. Daarmee is een minimum motief voor samenwerken gegeven. Op bestuurlijk niveau worden afspraken gemaakt, dat uitwerking dient te krijgen binnen de afzonderlijke organisaties. Dat blijkt moeilijk te zijn, aangezien professionals binnen de langdurig doorgegroeide kaders van de eigen organisatie moeten opereren. Zo blijkt gezamenlijke gebiedsontwikkeling bijvoorbeeld vaak te stranden op de doorvertaling van bestuurlijke afspraken naar samenwerkingsconsequenties tussen professionals van de afzonderlijke organisaties. Meer parkeerruimte – nagestreefd door de één – staat in contrast met bijvoorbeeld betere openbare bereikbaarheid – nagestreefd door de ander. Het ontbreekt bij de Triple Helix benadering vaak aan het vormgeven van samenwerkingsteams waarin professionals van de verschillende organisatie werken aan de operationalisering van de samenwerkingsdoelen. De verantwoordingslijnen en coördinatiemechanismen binnen de verschillende organisaties worden verstoord. Dat wordt als onwenselijk ervaren. Het gevolg is wederom: terugkeren naar de eigen belangen en afwegingen. Kennisdeling binnen deze benadering is veelal gericht op het bewijsbaar komen tot concrete resultaten. Duurzaamheid wordt dan niet zelden infrastructureel. Gemeenschappelijke werkwijzen en procedures, of sociale ontwikkelingen met open eind resultaten blijken minder vaak onderwerp van de samenwerkingsrelaties te zijn binnen deze benadering.

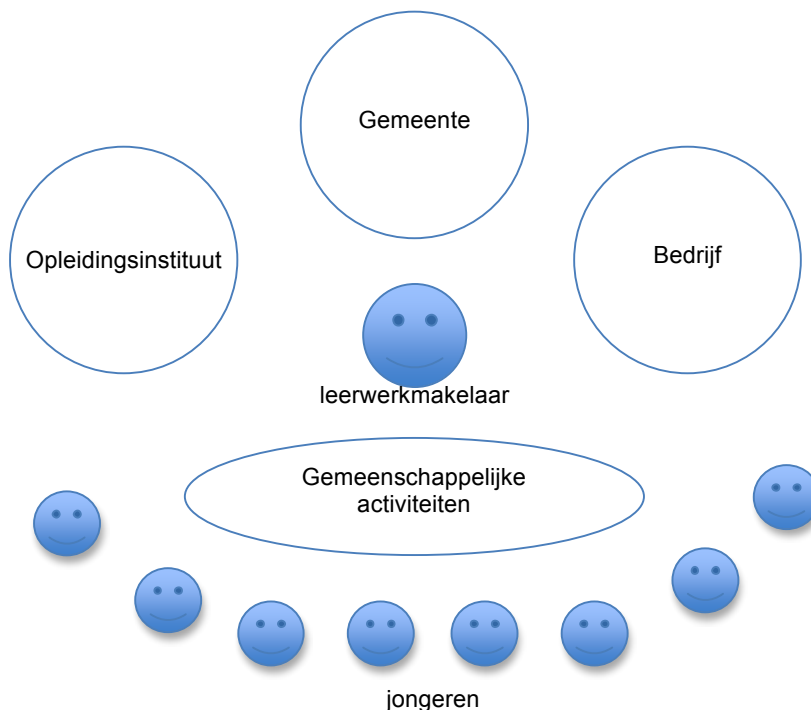
Quadruple Helix

Binnen deze benadering wordt de focus op de externe gebruiker als norm voor het samenwerken gebruikt. Dat betekent dat alle handelingen van samenwerkende professionals op alle niveaus gericht zijn op resultaten voor externe klanten die in ontwikkeling zijn en worden gebracht. De focus is daarmee altijd extern. Sociale doelen passen beter bij deze samenwerkingsvormen dan de Triple Helix gedachte. Juist sociale doelen zijn duurzaam na te streven door de erkenning dat mensen en groepen in ontwikkeling 'nooit klaar zijn'.

Casus: ALLTOP in relatie

Het Amsterdamse aanvalsplan ter bestrijding van jeugdwerkloosheid baseert zich op inzet van mensen en organisaties om jongeren buiten een werkloosheidspositie te houden. Het gaat hierbij dus per definitie om gemeenschappelijke inspanning van vele partijen het mogelijk te maken dat jongeren duurzaam actief participeren aan werk of opleiding en ten behoeven van eigen duurzame ontwikkeling. De Quadruple Helix benadering vormt hierdoor de passende benadering. Erkent dient te worden dat het benoemen van deze benadering op zich geen enkele garantie biedt voor het effectief samenwerken van organisaties t.b.v. de jongeren. Wel biedt het een denkkader dat leidraad is voor alle handelingen van alle betrokkenen op alle niveaus. Leerwerkmakelaars vormen de katalysator voor het doen ontstaan van projectmatige samenwerking t.b.v. de met uitval bedreigde jongeren. De leerwerkmakelaar is de spin in het web, maar voert zelf niet alle activiteiten uit. Immers: opleiden blijft verantwoordelijkheid van de opleidingsinstituten. Het blijft eigen verantwoordelijkheid en belang van bedrijven/organisaties om jongeren in dienst te nemen, opdat zij kunnen bijdragen aan de bedrijf-/organisatiedoelen én zichzelf kunnen blijven ontwikkelen tot professionals. Het blijft ook de verantwoordelijkheid van de gemeentelijke overheid om instrumenten en incentives in te zetten opdat – in dit geval – jongeren actief participeren in de samenleving. Het gaat in dit project om combinatie-effecten te verkrijgen van de inzet van deze bedrijven/organisaties/overheden. Indien de jongeren niet actief in dit en andere projecten zouden participeren, zullen zij nooit hun perspectief en kennis en voorkeuren kenbaar kunnen maken aan op welke manier instituties hen het best kunnen ondersteunen. Daarom: de gebruiker – de jongeren – nemen daarmee zowel de positie is van 'benutter als 'actieve gebruiker'.

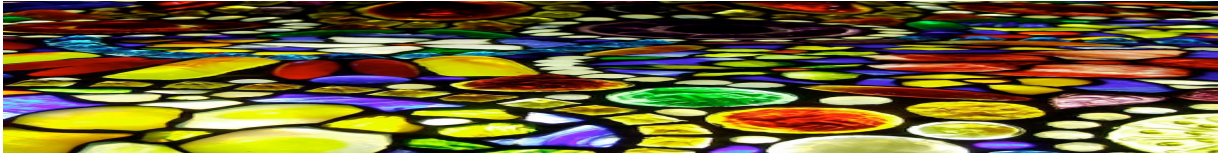

Overdracht

De hier verwoorde noties vormen de basis van de integrale aanpak die de leerwerkmakelaars gaan hanteren. Deze wordt verder uitgewerkt richting:

- Curriculum design t.b.v. op maat gesneden praktijk gericht opleidingsactiviteiten;
- Werk, stage. Leerwerkplaats ontwikkeling bij bedrijven.
- Werk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van specifieke doelgroep kenmerken, gekende valkuilen en 'best practices' bij het inzetten van werkvormen met de jongeren.

P.M.:

- Met HBO-instellingen vormen bovengenoemde noties de basis voor het opzetten van een opleiding 'leerwerkmakelaar';
- Met de betrokken MBO-instellingen (ROC's) wordt op grond van bovenstaande noties de opleiding 'assistent leerwerkmakelaar' vormgegeven.